

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11P/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315209146
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5315209146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD., vo veci starostlivosti o maloleté deti: V. R., nar. X.X.XXXX, Y. R., nar. XX.X.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matka - A. R.V., nar. X.X.XXXX, bytom L. Č.. XXX, XXX XX M., otec - R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Č.. XXX, XXX XX T., v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í sa vyživovacia povinnosť otca určená rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 10P/29/2011 zo dňa 21.12.2011 tak, že výživné na maloletú V.W. R., nar. X.X.XXXX sa zvyšuje zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne a výživné na maloletého Y. R., nar. XX.X.XXXX sa zvyšuje zo sumy 65,- Eur mesačne na sumu 85,- Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15.dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky pod následkami výkonu rozhodnutia, od 19.10.2015.

Nedoplatok na výživnom na maloletú V. v sume 20,- Eur za dobu od 19.10.2015 do 14.12.2015 súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v 5-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Nedoplatok na výživnom na maloletého Y. v sume 20,- Eur za dobu od 19.10.2015 do 14.12.2015 súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v 5-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka podaným návrhom zo dňa 19.10.2015 domáhala sa voči odporcovi zvýšenia výživného na maloletú V. R. v sume 180,- Eur mesačne a na maloletého Y. v sume 130,- Eur mesačne od 1.9.2015. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 10P/29/2011 zo dňa 21.12.2011 bola určená vyživovacia povinnosť otca vo vzťahu k maloletej V. v sume 80,- Eur mesačne a vo vzťahu k maloletemu Y. v sume 65,- Eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že nároky na výživu detí od posledného rozhodnutia podstatne vzrástli, zmenili sa aj rodinné pomery, a to tým, že maloletá V. nastúpila 1.ročník na strednú školu a maloletý Y. 7.ročník základnej školy. Matka má ďalšie vyživovacie povinnosti vo vzťahu k maloletej A. U., nar. X.X.XXXX, ktorá nastúpila do 1.ročníka základnej školy a vo vzťahu k maloletemu M., nar. XX.X.XXXX, ktorý nastúpil do predškolského zariadenia. V súčasnosti je na predĺženej materskej dovolenke z dôvodu zdravotného stavu maloletého M.. Jej príjem predstavuje rodičovský príspevok, ktorý končí v piatom mesiaci roku 2016 v sume 205,- Eur + rodinné prídavky na 4 maloleté deti v sume 94,- Eur a náhradné výživné na maloletú V. a na maloletého Y.. Druh matky v súčasnej dobe je nezamestnaný. Bývajú v 2-izbovom obecnom byte U. U. W. V., kde platia zvýšený nájom v dôsledku vysokých nedoplatkov v sume 290,- Eur + bežné výdavky na stravu, oblečenie,

drogériu, školu pre 3 deti a krúžky. Maloletá V. od začiatku školského roka zaplatila len za knihy na anglický jazyk 49,- Eur, výdavky na školské pomôcky zatiaľ predstavovali sumu 80,- Eur. Maloletý Y. za školské pomôcky platil 30,- Eur bez ZRPŠ, ktoré bolo zvýšené na 15,- Eur na dieťa na pol roka. Za školské potreby, úbory, prezuvky zaplatila matka 80,- Eur na 3 deti. Maloletý Y. je prihlásený do Slovenského futbalového zväzu, s čím sú zvýšené výdavky. Na sezónu náklady na kopačky predstavujú 80,- Eur, a to matka zakupuje čo najlacnejšie. Otec o deti sa nezaujíma nijakým spôsobom, neprispieva im na výživu, v dôsledku ktorej skutočnosti bol viackrát Okresným súdom v Čadci odsúdený. Nezáujíma sa, či deti niečo potrebujú, či idú na výlet zo školy, či sú choré. Celá starostlivosť je na matke. Matka poukázala na problémy s maloletým Y., ktorý je v puberte a v decembri na internetovej karte minul 170,- Eur a taktiež vo vzťahu k spoločnosti Orange 410,- Eur. Tieto výdavky musí matka splácať po 108,- Eur mesačne až do konca novembra.

Otec s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že nikde nepracuje, bol vyradený z úradu práce. Nemá zdravotné problémy. Nemá žiaden príjem. V spoločnej domácnosti žije s otcom, ktorý je poberateľom dôchodku a tento ho vlastne živí. Tvrdil, že niekedy pracuje len brigádne, pomáha v lese, reže drevo, z čoho má príjem 100,- až 150,- Eur. Neplatí si odvody do zdravotnej poisťovne. Nebýva chorý, preto mu takéto náklady ani nevznikajú. Tvrdil, že v kontakte s deťmi je, keď tieto prídu navštíviť starého otca. Mesačne im dá okolo 100,- Eur, alebo aj jeho otec. Vo vzťahu k maloletej V. tvrdil, že suma 80,- Eur je primeraná a taktiež suma 65,- Eur vo vzťahu k maloletému Y. je postačujúca. Z výkonu trestu sa vrátil pred 10-timi mesiacmi, odvtedy si hľadá prácu. Riadne sa ešte nezamestnal.

Súd vykonaným dokazovaním, a to výsluchom rodičov, správou Obce T., Mesta M., Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, pripojením spisu 4P/54/2013, 10P/29/2011 a ďalším spisovým materiálom mal zistený tento skutkový stav:

Naposledy o výživnom vo veci starostlivosti o maloletú V. R. a maloletého Y. R. bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 10P/29/2011 zo dňa 21.12.2011, kedy výživné bolo upravené vo vzťahu k maloletej V. na sumu 80,- Eur mesačne a vo vzťahu k maloletému Y. na sumu 65,- Eur mesačne, a to od 5.10.2011. V čase tohto rozhodnutia otec maloletých detí nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bol evidovaný po podmienenej prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v období od 24.3.2011 do 6.10.2011.

Podľa správy Obce T. otec nebol riešený priestupkovou komisiou, žije v rodinnom dome so svojím otcom. Majetkové pomery obci neboli známe.

Správou Mesta M. súd mal preukázané, že matka má 4 deti. V navštevuje 1. ročník L. A. Š.V. L.. S. A. E. U. Č., Y. 7. ročník Základnej školy U. W. V., A. U. - žiačka 1. ročníka Základnej školy U. W. V., M. U. - Materská škola U.Á. W. V.. Matka poberá rodičovský príspevok, rodinné prídavky na 4 deti, náhradné výživné 145,- Eur. Je na predĺženej rodičovskej dovolenke.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca súd mal preukázané, že otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. Naposledy bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.1.2015 do 22.4.2015.

Kolízny opatrovník podal písomné vyjadrenie v konaní s tým, že matka je nezamestnaná na predĺženej materskej dovolenke. Jej príjem tvoria prídavky na deti, náhradné výživné na 2 deti. Podľa vyjadrenia matky maloleté deti k otcovi chodia kvôli starým rodičom. Výživné je hradené formou náhradného výživného. Otec deťom nič nezakupuje, ani počas ich sviatkov. Maloletá V. je žiačkou 1.ročníka strednej školy. Nosí okuliare. Maloletý Y. je žiakom 7.ročníka základnej školy, učí sa priemerne. Navštevuje futbalový krúžok. Matka mu pravidelne zakupuje športový odev, obuv. Kolízny opatrovník doporučil zvýšiť výživné na obe maloleté deti.

V konaní výsluchom matky súd zistil, že okrem bežných nákladov na maloleté deti, maloletá V. v súvislosti s anglickým jazykom musela zaplatiť za knihy 49,- Eur, výtvarnú výchovu 11,- Eur. Do druhého polroka potrebuje zakúpiť hudobný nástroj, a to flautu. Týždenne jej matka dáva 5,- Eur vreckové, stravuje sa doma. Zaplatila na ZRPŠ 20,- Eur. Maloletý Y. navštevuje 7.ročník základnej školy. Okrem bežných školských pomôcok, ktoré potreboval do školy, zaplatila matka ZRPŠ 20,- Eur, pracovné zošity 30,- Eur. Y. je zaevidovaný v Slovenskom futbalovom zväze, hrá za U. W. V.. Náklady na tréningy, turnaje

predstavujú 80,- Eur + zakúpenie športového oblečenia a obuvi. U V. zvyšujú sa náklady sporením na stužkovú počas celého štúdia, ktorej výška by mala byť 200,- Eur. Matka tvrdila, že je na predĺženej materskej dovolenke, má 2 vyživovacie povinnosti k maloletej A., nar. X.X.XXXX a maloletemu M., nar. XX.X.XXXX. Bývajú v obecnom 2-izbovom byte, za ktorý hradia 250,- Eur mesačne + náklady na elektriku, kúrenie a vodu. Partner matky je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Zamestnaný bude až od nového roka.

Pripojením spisu 4P/54/2013 súd mal preukázané, že rozsudkom zo dňa 27.2.2014 bol zamietnutý návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletej V. a maloletemu Y..

Súd krátkou cestou pripojil si spis Okresného súdu Čadca sp. zn. 3T/128/2013, z ktorého zistil, že trestným rozkazom zo dňa 15.11.2013 bol otec uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c) Trestného zákona.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine - dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Po právnej stránke súd prejednávajúci túto vec, hodnotiac výsledky vykonaného dokazovania, porovnávajúc pomery oboch rodičov maloletých detí ako povinných, s prihliadnutím na ich osobnú starostlivosť matky maloletých detí do značnej miery nahradzujúcej plnenie vyživovacej povinnosti k malolekým deťom vo finančnej forme (§ 42 ods. 4 Zákona o rodine) a existencie objektívnej prekážky na jej strane, získania vyššieho príjmu okrem rodičovského príspevku vzhľadom na starostlivosť o 2 maloleté deti z jej vzťahu s druhom T. U. a pomery oprávnených, maloletých detí v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu s pomermi súčasnými, ako ich súd zistil v tomto konaní, existujúcimi v rozhodnom čase vyhlásenia rozsudku v tejto veci, dospel zhodne s matkou maloletých detí, kolíznym opatrovníkom k záveru, že od posledného rozhodnutia, ktorým bol naposledy upravený rozsah vyživovacej povinnosti otca k malolekým deťom, došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie predtým určeného výživného na maloleté deti. K podstatnej zmene pomerov popri zákonom predpokladanému všeobecnému hľadisku zvýšenia životných nákladov v období od posledného rozhodnutia o výživnom zo dňa 21.12.2011 do vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci došlo v prvom rade na strane maloletých detí, ktoré vo vzťahu k maloletej V. navštevujúcej 1.ročník strednej školy a vo vzťahu k maloletemu Y. navštevujúcemu 7.ročník povinnej školskej dochádzky súd akceptoval dané okolnosti ako dôležité a jeden z medzníkov spravidla opodstatňujúcich výšku výživného na maloleté deti. Tieto zvýšené náklady matka maloletých detí ako navrhovateľka dostatočne špecifikovala a preukázala aj prostredníctvom vykonaného šetrenia súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom.

V konaní mal súd nesporne preukázané, že otec maloletých detí nezmenil svoj dlhodobý pasívny prístup k plneniu si základných právnych i morálnych rodičovských povinností voči malolekým deťom vrátane zákonnej vyživovacej povinnosti v zmysle § 62 a nasl. Zákona o rodine tak ako to bolo konštatované súdmi v predchádzajúcich konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti účastníkov i v trestných veciach. Jeho ľahkovážny prístup k plneniu si zákonom stanovených povinností vo vzťahu k malolekým deťom spočíva v nezabezpečí si aspoň minimálneho stáleho príjmu potrebného na plnenie si zákonom vyživovacej povinnosti, na ktorých výživu naďalej vôbec neprispieva. Bez dôležitého dôvodu vzdal sa možnosti zamestnania a z neho plynúceho primeraného príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich maloletých detí ako oprávnených, prinajmenšom vo výške určenej súdom. Súd nezistil na strane otca závažné okolnosti, pre ktoré by sa nemohol zamestnať, tvrdiac z jeho strany, že prostredníctvom brigádnickej činnosti má príjem niekedy 100,- až 150,- Eur mesačne a to len príležitostne, je nepostačujúce. Nevynaložil žiadne úsilie, ktoré od neho ako otca dvoch maloletých detí možno očakávať a vyžadovať, aby si zabezpečil príjem potrebný na uspokojovanie nárokov svojich maloletých detí na výživné. Bez zistenia vážnych prekážok naďalej nerobí, o čom svedčí tá skutočnosť, že bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie príslušným úradom práce. Neexistencia akýchkoľvek následných záznamov, s výnimkou záznamu o výkone trestu odňatia slobody o jeho pracovno-právnom vzťahu a pokiaľ takýto príjem získava bez jeho riadnej evidencie, ani z tohto si svoju povinnosť platiť výživné na maloleté deti neplní. Ani čiastočne. Súd s prihliadnutím na takto zistenú zmenu pomerov na strane maloletých detí a ich matky odôvodňujúcu zmenu predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu o určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca a v jeho prípade s použitím zákonnej domnienky podľa § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine o možnostiach, ktoré by mal, ak by

sa bez dôležitého dôvodu, pričom protiprávne konanie takým nie je, nevzdal, návrhu matky maloletých detí ako navrhovateľky ako čiastočne dôvodnému vyhovel za podmienok § 78 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine v spojení s ustanovením § 163 ods. 1, ods. 2 O.s.p. rozhodol maloletú V. zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne a vo vzťahu k maloletému Y. zo sumy 65,- Eur mesačne na sumu 85,- Eur mesačne s účinnosťou odo dňa podania návrhu na súd vrátane uloženia povinnosti zaplatiť v súdom určenej v primeranej lehote už v čase vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci zročné výživné za čas od podania návrhu na súd až do vyhlásenia tohto rozsudku vo výške vyčíslennej s prihliadnutím na zvýšenie výživného. Súd je toho právneho názoru, že takýto určený rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom zodpovedá na jednej strane nielen odôvodneným potrebám oprávnených maloletých detí, ale aj zisteným schopnostiam, možnosťami oboch rodičov, najmä otca maloletých detí ako povinného rodiča, ktorý na rozdiel od matky deťom neposkytuje osobnú celodennú starostlivosť.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s ustanovením § 81 ods. 1 O.s.p., keďže ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.